

Zondag 9 augustus 2026
achtste van de zomer

Lezing uit het eerste testament: Jona 2,2-11

*Lied: 'Ik zing me los' (t. en m. Marten Kamminga;
Nader tot jou 134) 1 en 2*

Evangelielezing: Matteüs 14,22-33

*Lied: 'Ik zing me los' (t. en m. Marten Kamminga;
Nader tot jou 134) 3 en 4*

Overweging

Lopen over water: we doen het voortdurend.
En het valt niet mee. Hoe vaak zakken we er niet doorheen. Keer op keer. Je kunt je er zelfs voor schamen: dit heb ik toch allang geleerd, deze pijn heb ik toch overwonnen, hier ben ik toch bovenuit gegroeid? En toch zak ik er weer doorheen...

Lopen over water: we doen het iedere dag.
Geloven is als lopen over water.
Misschien goed eerst te benoemen wat we bedoelen met 'geloven'. In eerste instantie zijn we geneigd te denken aan 'geloven dat': ik geloof dat God bestaat. Ik geloof dat er iets is. Ik geloof dat Jezus onze redder is. Ik geloof dat ieder van ons een kind van God is. Maar van oudsher heeft geloven een andere, diepere betekenis. Het betekent: vertrouwen.
Levensvertrouwen. Geloofstaal vertelt je niet hoe het zit. Geloofstaal heeft als doel je te helpen de weg te vinden naar zulk vertrouwen. Geloofstaal geeft woorden aan dat vertrouwen.

Voor Jona was het een moment van opstanding toen hij dit beseftte. Na drie dagen en drie nachten begint hij te bidden, vertelt het verhaal. Feitelijk zingt hij het uit, 'ik zal mijn stem in dank verheffen' zegt hij, dat is zingen. Zoals wij dat deden met het lied van Marten Kamminga, 'Ik zing me los, ik zing me vrij'. Een lied dat hij schreef terwijl hij werkte in de psychiatrie tussen mensen die alles behalve vrij waren – en toch inspireerden ze hem hiertoe. Misschien omdat juist onder hen blijkt hoe het vinden van levensvertrouwen een zaak van leven of dood is. Net als Jona. Daar zit hij, diep in de duisternis. Niet ter hoogte van de waterspiegel, maar diep eronder. Juist daar ontstaat er een nieuw vertrouwen binnenin hem. Zoals dat kan gaan in tijden waarin je diep

vastzit in het donker. Waarin je alleen nog maar kunt loslaten, want er is niks meer om je aan vast te klampen.

Jona geeft er woorden aan. Hij zingt een gebed tot God. En misschien zingt hij ook wel een beetje om de moed erin te houden. Kinderen weten dat heel goed: als je zingt, bezweer je de angst een beetje.

Ook *vertrouwen* is lopen over water. Hoe moeilijk is dat niet op te brengen...

De afgelopen weken had ik een appwisseling met iemand. Hij begreep het niet. Als God van hem houdt, waarom is er dan zoveel verdriet en zorg in zijn leven? Zijn eigen ziekte. De vrienden om hem heen die jong zijn overleden. Hij heeft veel voor anderen gedaan. Waarom dan toch zoveel narigheid? Waaraan moet hij merken dat God van hem houdt?

Lopen over water: we doen het voortdurend.
Ook *leven* is als lopen over water. Het is onze ervaring van elke dag.
Zorgen om de wereld en het klimaat komen via nieuwsberichten dagelijks ons leven binnen.
Je gezondheid kan je in de steek laten.
Spookgedachten kunnen je het leven zuur maken – nare gedachten, zorgen, angst voor van alles en nog wat, leeuwen en beren op je weg. Je wilt je niet mee laten slepen door je irritatie en je woede, of door je somberheid en pessimisme, maar toch gebeurt het.

In het verslag op Polarsteps van de gezinsreis naar Georgië schrijft Esther Duine een verhaal over Darina. Ze vertelt hoe zwaar haar lopen over het water was. Ze groeide op in armoede. Haar vader was aan alcohol verslaafd. Het gezin was niet veilig. Ze was nog maar 12 jaar toen ze uit het leven wilde stappen. Darina zakte er bijna doorheen.

Zo donker kan het zijn. Donker als het is voor Jona. Donker als is in die boot op het meer van Galilea. Hoge golven, straffe tegenwind, diep water. In die hachelijke omstandigheden gebeurt er iets wonderlijks. Jezus komt over het water gelopen. Naar hen, naar ons toe. Vol vertrouwen, vol vrede, over de donkere golven. Tot rust gekomen na zijn gebed tot God. Een rust die niet door de omstandigheden wordt aangetast.
Zoals dat kan zijn wanneer je je hart lucht. Tegen een nabije ander, tegen God, tegen jezelf. Of alle drie tegelijk. Ze hebben met elkaar te maken, ze zijn nauw met elkaar verbonden.

De leerlingen in de boot zijn in paniek.
Je kunt zo druk zijn met je wankel evenwicht, zo druk met je hoofd boven water houden, zo druk met van alles wat je denkt te moeten doen, dat je Jezus

niet herkent. Hij is er, maar je ziet niet dat hij het is. Het vraagt inspanning om hem te herkennen in het donker, je ogen hebben tijd nodig om te focussen. En tijd, die gun je jezelf nou juist niet.

Petrus herkent Jezus wel. Die rust, dat evenwicht, dat vertrouwen – dat wil ik ook... denkt Petrus. Dat willen wij ook. Kan ik het leren? Kan ik leren me toe te vertrouwen aan dat water, aan de golven, zodat ik er niet doorheen zak? Beseffen dat iets mij draagt boven de diepte van de afgrond?

Esther Duine vertelt dat Darina dat vertrouwen heeft geleerd. Er was een vrouw die zich over haar en haar broer ontfermde. God was niet ver weg. 'Kom maar,' zegt Jezus tegen Petrus, en tegen haar. Kom maar, wees niet bang, vertrouw je maar toe, het komt goed. Ook als het niet goed komt, komt het goed... Het heeft haar veranderd. Het heeft op het hele gezin impact gehad. Het vertrouwen op God heeft hun leven veranderd.

Darina lijkt nu een magneet voor kinderen in moeilijke omstandigheden. Waar ze ook komt, vinden kinderen en gezinnen haar. Ze staat op voor ieder kind. En staat daarmee elke keer opnieuw op voor het kind in haarzelf.

En Petrus – hij doet het, hij laat los, hij stapt uit de boot, hij loopt over het water. Er is moed voor nodig om je niet meer aan het oude vertrouwde vast te klampen. Hoe onzeker dat oude vertrouwde ook is, hoe het ook heen en weer slingert op de golven, je weet in elk geval waar je aan toe bent. Er is openheid voor nodig om je niet te laten bepalen door wat bekend is, maar om het onbekende te durven zien – om dé onbekende te durven zien.

Petrus laat het oude vertrouwde los. En hij loopt over het water – tot hij ineens bevangen raakt door tegenwind en angst. Hij zakt de diepte in. 'Wees niet bang,' had Jezus gezegd. Maar er is zoveel in de wereld en in ons eigen leven wat eng is. Wat mis kan gaan. Wat pijn of verdriet brengt. Natuurlijk zijn we soms bang.

En dat is maar goed ook. Zonder angst zouden we onszelf niet beschermen tegen gevaar. Angst is een reactie waardoor we in staat kunnen zijn te overleven. En soms... niet.

'Meteen strekte Jezus zijn hand uit, hij greep hem vast'...

Dit is het lastige slot van het verhaal. Zeker door de woorden die Jezus dan uitspreekt: 'Kleingelovige, waarom heb je getwijfeld?' Ik hoor hierin geen berisping; wel liefdevolle aandacht. Maar het maakt dit slot niet eenvoudiger.

Dat komt doordat die toegestoken hand geen garantie is voor gezondheid, voorspoed en welzijn. Die hand is geen garantie voor blijvende balans tijdens het lopen over het water. We kunnen er nog steeds doorheen zakken.

En toch zouden we het graag wel zo willen horen. Het is de vraag van degene met wie ik het appgesprek voerde. Waaraan kan hij merken dat God van hem houdt? Waar is voor hem die uitgestoken hand?

We zien onze moeite met dit slot terug in Jezus zelf. Die zijn leven lang, lopend over water, zocht naar Gods vrede, rust en balans en velen hielp die ook voor zichzelf te vinden. Die tenslotte vertwijfeld raakt, God om genade bidt, het uitroept met de psalmen: God, waarom heb je me verlaten? Die terecht wordt gesteld en ter dood gebracht – maar opgewekt verder gaat. En telkens opnieuw zegt: je hoeft niet bang te zijn...

Misschien zijn we daarom wel hier – of vieren mee online. Om ons in vertrouwen te trainen. Omdat vertrouwen om oefening vraagt. Het komt je niet aanwaaien. Het is een steeds weer zingen tegen de klippen op, zoals Jona deed.

Het is jezelf te binnen brengen hoe je door moeilijke tijden heen bent gekomen – en dat er een onbevattelijke, diepe onderstroom was die je bleef dragen. Juist donkere en moeilijke tijden in ons leven kunnen de leermeester zijn.

Dat je misschien op dit moment niet weet hoe je het klaarspeelt, maar dat er ook nú zo'n stroom is. Zoals die er is voor Jona.

Voor Petrus.

Voor Darina.

Dat die diepe onderstroom er ook is voor jou.

Muziek

Lied: 'Je hoeft niet bang te zijn' – lied 935